

JAK POLACY UCZĄ SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH?

Warszawa, październik 2000

- Prawie jedna czwarta (23%) Polaków deklaruje, że obecnie uczy się lub w najbliższym czasie zamierza uczyć się języka obcego, przy tym 16% badanych uczy się jednego języka, 6% - dwóch, a 1% - trzech lub czterech. Ogromna większość społeczeństwa – ponad trzy czwarte (77%) – nie kształci się ani też nie ma zamiaru kształcić się w tym zakresie.
- Najchętniej uczymy się języka angielskiego – dwie trzecie (67%) osób doskonalących swoje umiejętności językowe wskazuje właśnie ten język. Na drugim miejscu pod względem popularności znajduje się język niemiecki (38% wskazań), a na trzecim – j. francuski (10%) i rosyjski (9%). O wiele mniejszym powodzeniem cieszą się inne języki: włoski (4%) czy hiszpański (4%).
- Języków obcych uczymy się głównie w szkole lub na studiach – to miejsce wskazywane jest przez połowę (50%) badanych, którzy rozpoczęli lub rozpoczynają kształcenie językowe. Prawie co czwarty (23%) Polak podejmujący naukę języka obcego, uczęszcza na kursy organizowane przez prywatne firmy lub szkoły językowe, a co piąty (20%) twierdzi, że uczy się samodzielnie lub na kursach korespondencyjnych. Mniejszym powodzeniem cieszą się korepetycje: lekcje indywidualne, z których korzysta 11% uczących się języków, czy też odbywające się w małych grupach (4% osób). Nieliczni – 4% - korzystają z kursów organizowanych w miejscu pracy. Jeden na stu uczących się języka zdobywa takie umiejętności na kursach zagranicą.
- Z sondażu TNS OBOP wynika, że są trzy główne motywy podjęcia nauki języka obcego. Jedna trzecia (33%) osób kształcących się w tym zakresie chce w ten sposób zwiększyć swoje szanse na rynku pracy. Prawie tak samo istotna jest – zdaniem 32% uczących się języka obcego – potrzeba znajomości języka podczas wyjazdów zagranicę, np. turystycznych. Trzecim, niemal równie istotnym jak poprzednie, motywem (31% wskazań) jest postrzeganie znajomości języka obcego jako niezbędnej obecnie umiejętności, takiej, którą każdy powinien posiadać. Uczący się języków stwierdzają również, że posługiwanie się obcym językiem jest im potrzebne w nauce i studiach (23%) lub – nieco rzadziej – w pracy zawodowej (17%). 12% osób ma narzucone kształcenie językowe przez program nauczania w szkole lub na studiach. Rzadziej wskazywano inne powody skłaniające do nauki języka obcego: 9% badanych chce nawiązywać znajomości z obcokrajowcami, spotykać nowych ludzi, dla 7% nauka języków to hobby, a 5% chce korzystać z oryginalnych obcojęzycznych wydawnictw, programów telewizyjnych lub radiowych i filmów.

TNS OBOP

ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl www.obop.com.pl

Biura w ponad 40 krajach
Grupa Taylor Nelson Sofres

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystanie w innej formie danych, informacji i opracowań zamieszczanych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W przeprowadzonym na przełomie września i października sondażu TNS OBOP¹ zapytał Polaków o dokończanie się w dziedzinie języków obcych: jakich języków się uczą, dlaczego podejmują kształcenie w tym zakresie oraz gdzie, w jaki sposób zdobywają umiejętności lingwistyczne.

* * *

Obecną naukę lub zamiar podjęcia w najbliższym czasie nauki języka obcego deklaruje prawie co czwarty (23%) Polak, przy tym 16% społeczeństwa uczy się jednego języka, 6% - dwóch, a 1% - trzech lub czterech. Zdecydowana większość badanych – ponad trzy czwarte (77%) – twierdzi jednak, że nie ma zamiaru w najbliższym czasie podjąć kształcenia językowego.

CZY OBECNIE UCZY SIĘ PAN(I) LUB ZAMIERZA W NAJBLIŻSZYM CZASIE UCZYĆ SIĘ JAKIEGOŚ JĘZYKA OBCEGO?	
tak	23%
nie	77%

Nauka języków obcych jest – co oczywiste – powiązana z wiekiem: im młodszy są badani, tym częściej twierdzą, że uczą się lub mają zamiar uczyć się języków obcych. Umiejętności takie zdobywa 81% nastolatków, 41% dwudziestolatków, 20% trzydziestolatków, 11% czterdziestolatków, 5% pięćdziesięciolatków i 3% osób w wieku 60 lub więcej lat.

Podejmowanie kształcenia w tym zakresie jest ponadto tym częstsze, im lepsza ocena własnej sytuacji materialnej respondentów: od 14% wśród niezadowolonych ze swych warunków do 48% wśród tych, którzy oceniają, że powodzi im się dobrze.

Relatywnie najczęściej języków obcych uczą się lub zamierzają w najbliższym czasie uczyć się osoby z wykształceniem wyższym (50%) i średnim (30%) oraz mieszkańcy największych, ponad 500-tysięcznych, miast (32%).

¹ Badanie przeprowadzono w dniach 30.09 - 2.10.2000 r. na reprezentatywnej losowej próbie mieszkańców Polski powyżej 15 roku życia. Zrealizowano 1085 wywiadów. Maksymalny błąd statystyczny wynosi +/-3% przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

* * *

Największą popularnością wśród osób doskonalących swoją znajomość języków obcych cieszy się język angielski – na kursy tego języka uczęszcza dwie trzecie (67%) badanych. Na drugim miejscu – wskazywany przez niemal dwie piąte (38%) – znajduje się język niemiecki, a na trzecim – francuski (10% wskazań) i rosyjski (9%).

O wiele mniejszą popularnością cieszą się inne języki obce: włoski (4%) czy też hiszpański (4%).

JAKIEGO JĘZYKA OBCEGO UCZY SIĘ PAN(I) OBECNIE LUB ZAMIERZA SIĘ UCZYĆ?	
n=253	
angielskiego	67%
niemieckiego	38%
francuskiego	10%
rosyjskiego	9%
włoskiego	4%
hiszpańskiego	4%
innego	3%

Odsetki nie sumują się do 100% ponieważ respondenci mogli wskazać dowolną liczbę odpowiedzi.

Ogromna większość – ponad dwie trzecie (69%) - osób zdobywających umiejętności językowe uczy się jednego języka obcego. Przeszło jedna czwarta (28%) kształcących się w tym zakresie zdobywa umiejętność posługiwania się dwoma językami. Bardzo niewielu uczy się trzech (2%) lub czterech (1%) języków obcych.

* * *

Języków obcych uczy się głównie młodzież w szkole lub na studiach – to miejsce wskazywane jest przez połowę (50%) ogółu badanych, którzy podjęli lub mają zamiar rozpocząć naukę języka, a przez 96% nastolatków.

Niemal co czwarty (23%) Polak podejmujący naukę języka obcego, uczęszcza na kursy organizowane przez prywatne firmy lub szkoły językowe, a co piąty (20%) twierdzi, że uczy się samodzielnie korzystając z różnych źródeł lub na kursach korespondencyjnych.

Mniejszym powodzeniem cieszą się indywidualne lekcje prywatne, korepetycje – korzysta z nich co dziewiąta (11%) osoba zdobywająca umiejętność posługiwania się językiem obcym.

Nieliczni korzystają z kursów organizowanych w miejscu pracy lub lekcji prywatnych, korepetycji odbywających się w małej grupie (po 4%).

Najmniej osób – jeden na stu - korzysta z zagranicznych kursów językowych.

GDZIE PAN(I) UCZY SIĘ LUB ZAMIERZA UCZYĆ SIĘ JĘZYKA OBCEGO? n=253	
w szkole, na studiach	50%
na kursach organizowanych przez prywatne firmy, szkoły językowe	23%
uczę się samodzielnie lub na kursach korespondencyjnych	20%
indywidualnie na lekcjach prywatnych, korepetycjach	11%
na kursach w pracy	4%
w małej grupie na lekcjach prywatnych, korepetycjach	4%
na kursach zagranicą	1%
inne	3%

Odsetki nie sumują się do 100% ponieważ respondenci mogli wskazać dwie odpowiedzi.

* * *

Z sondażu TNS OBOP wynika, że są trzy najważniejsze motywy podjęcia nauki języka obcego. Jedna trzecia (33%) osób kształcących się w tym zakresie chce w ten sposób zwiększyć swoje szanse na rynku pracy. Prawie tak samo istotna jest – zdaniem 32% uczących się – potrzeba znajomości języka podczas wyjazdów zagranicę, np. turystycznych. Trzecim, niemal równie istotnym jak poprzednie, motywem (31% wskazań) jest postrzeganie znajomości języka obcego jako niezbędnej w dzisiejszych czasach umiejętności, takiej, którą każdy powinien posiadać.

Uczący się języków stwierdzają również, że umiejętność posługiwania się obcym językiem jest im potrzebna w nauce i studiach (23%) lub – nieco rzadziej – w pracy zawodowej (17%).

Co ósmy ankietowany (12%) mówi, że uczy się języka tylko dlatego, że jest to w programie nauczania w szkole, na studiach.

Mniej osób wskazuje inne powody:

- dla co jedenastego (9%) badanego, który dokształca się w tym zakresie, znajomość języka ma ułatwić mu nawiązywanie nowych kontaktów, przyjaźni, poznawanie nowych ludzi,
- dla 7% nauka języka obcego stanowi hobby,
- co dwudziestemu (5%) badanemu zależy na tym, aby rozumieć obcojęzyczne wydawnictwa, programy telewizyjne lub radiowe i filmy.

DLACZEGO UCZY SIĘ PAN(I) LUB ZAMIERZA PAN(I) UCZYĆ SIĘ JĘZYKA OBCEGO? n=253	
chcę mieć większe szanse na znalezienie pracy	33%
jest przydatny podczas wyjazdów zagranicznych, np. turystycznych	32%
uważam, że obecnie konieczne jest, żeby każdy znał jakiś język obcy	31%
jest mi potrzebny w nauce, studiach	23%
jest mi potrzebny w pracy zawodowej	17%
jest w programie nauczania w mojej szkole, na studiach	12%
chcę nawiązywać znajomości, kontakty towarzyskie lub przyjacielskie z obcokrajowcami, spotykać nowych ludzi	9%
lubię uczyć się języków obcych, jest to moje hobby	7%
chcę oglądać zagraniczne filmy i stacje telewizyjne, słuchać zagranicznych stacji radiowych, muzyki lub czytać zagraniczne czasopisma i książki	5%
z innych powodów	3%
trudno powiedzieć	0%

Odsetki nie sumują się do 100% ponieważ respondenci mogli wskazać dwie odpowiedzi.

Czy obecnie uczy się Pan(i) lub zamierza w najbliższym czasie uczyć się jakiegoś języka obcego?				
		ODPOWIEDZI W %		LICZBA OSÓB
		tak	nie	
OGÓŁEM		23	77	1085
PLEĆ	mężczyzna	24	76	520
	kobieta	22	78	565
WIEK	15-19 lat	81	19	118
	20-29 lat	41	59	205
	30-39 lat	20	80	181
	40-49 lat	11	89	220
	50-59 lat	5	95	138
	60 lub więcej lat	3	97	223
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	14	86	308
	zasadnicze zawodowe	11	89	256
	średnie i pomaturalne	30	70	402
	wyższe z niepełnym	50	50	117
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	17	83	399
	miasto do 100 tys.	27	73	349
	miasto 101-500 tys.	23	77	206
	miasto pow. 500 tys.	32	68	131
REGION	małopolski	21	79	175
	wschodni	25	75	125
	katowicki	27	73	156
	dolnośląski	23	77	111
	wielkopolski	28	72	124
	pomorski	17	83	141
	centralny	22	78	252
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	20	80	491
	nie pracuje zawodowo	26	74	594
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	46	54	58
	prywatni przedsiębiorcy	26	74	42
	rolnicy	5	95	67

	robotnicy	12	88	183
	pracownicy fizyczno-umysłowi	22	78	135
	gospodynie domowe	16	84	32
	emeryci i renciści	3	97	323
	uczniowie i studenci	90	10	128
	bezrobotni	24	76	100
LICZBA DZIECI DO LAT 18 W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	21	79	562
	jedno dziecko	30	70	241
	dwoje dzieci	23	77	185
	troje lub więcej dzieci	25	75	97
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	48	52	154
	średnia	22	78	616
	zła	14	86	315
MIESIĘCZNY DOCHÓD NETTO NA OSOBĘ W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	do 329 zł	15	85	209
	330-570 zł	20	80	217
	powyżej 570 zł	18	82	214
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	14	86	191
	centrolewicowe	24	76	124
	centroprawicowe	28	72	87
	prawicowe	25	75	206
	trudno powiedzieć	25	75	477
CZY KIEDYŚ ŻAŁOWAŁ(A) PAN(I), ŻE NIE ZNA PAN(I) JĘZYKA OBCEGO?	tak	25	75	632
	nie	21	79	450